

Aprob,
Avocatul Poporului,

RAPORT

**privind vizita efectuată la
Centrul de Reținere și Arestare Preventivă
din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Călărași,
la data de 26 noiembrie 2019**

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei efectuate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Călărași, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP) în sensul Protocolului opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Constituția României, republicată, consacră în art. 11 **obligativitatea statului român de a îndeplini obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte**. De asemenea, articolul precitat, prevede că *"tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern"*.

În esență, potrivit prevederilor legale naționale și internaționale, aplicabile în materie¹, **mandatul MNP constă în prevenirea torturii și a relelor tratamente** aplicate persoanelor aflate în locuri de detenție, **prin vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție**.

Protocolul opțional statuează în art. 20 următoarele: **pentru a permite mecanismelor naționale de prevenire să își îndeplinească atribuțiile, statele-părți la Protocol se angajează să le acorde acestora:**

a) acces la toate informațiile referitoare la numărul persoanelor private de libertate în locurile de detenție, precum și la numărul acestor locuri și amplasarea acestora;

b) acces la toate informațiile ce privesc tratamentul aplicat acelor persoane, precum și condițiile de detenție;

c) acces la toate locurile de detenție și la instalațiile și amenajările acestora;

d) posibilitatea de a avea întrevederi cu persoanele private de libertate, fără martori, fie personal, fie cu un interpret, dacă se consideră necesar, precum și cu orice altă persoană despre care mecanismul național de prevenire consideră că poate furniza informații pertinente;

e) libertatea de a alege locurile pe care doresc să le viziteze și persoanele cu care doresc să aibă întrevederi

Totodată, actele normative aplicabile în materie prevăd că **nicio persoană nu poate fi trasă la răspundere pentru informațiile comunicate membrilor echipei de vizitare**².

În aplicarea mandatului său, potrivit dispozițiilor legale, **MNP a efectuat o vizită inopinată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Călărași (abreviate CRAP Călărași, IPJ Călărași), la data de 26 noiembrie 2019, având ca obiective:**

¹ Art. 19 raportat la art. 4 din Protocolul opțional, coroborate cu dispozițiile art. 2 alin. (2), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

² Art. 21 din Protocolul opțional, coroborat cu art. 42 din Legea nr. 35/1997, republicată.

- verificarea tratamentului acordat persoanelor private de libertate de către unitatea de poliție antecitată sub aspectul prevenirii torturii, relelor tratamente și tratamentelor degradante,
- verificarea implementării recomandărilor Avocatului Poporului urmare a vizitei efectuate de MNP în anul 2018,
- verificarea oricăror alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa pluridisciplinară a MNP-ului a fost alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, consilieri MNP, respectiv [REDACTED] – jurist, [REDACTED] – medic, precum și un reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului” (GRADO) – [REDACTED].

1¹. Cooperarea conducerii CRAP Călărași cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile purtate între reprezentanții MNP și reprezentanții conducerii IPJ Călărași și CRAP Călărași referitoare la obiectivele vizitei, la implementarea recomandărilor Avocatului Poporului, precum și aspecte ce țin de organizarea, condițiile și atribuțiile centrului.

La discuții au participat inspector șef IPJ Călărași, [REDACTED] - comisar șef de poliție, adjunct al șefului inspectoratului, [REDACTED] - comisar șef de poliție, [REDACTED] - comisar de poliție, șef CRAP Călărași, [REDACTED] – subinspector de poliție și șeful Centrului Medical Județean Călărași, dr. [REDACTED] - inspector de poliție (medic specialist medicină de familie).

Reprezentanții unității de poliție menționate anterior au dovedit disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei de vizită, au permis accesul neîngrădit la documentele (registre interne de evidență etc.) și spațiile centrului (camere de cazare, sectorul de vizită, birouri personal etc.).

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei și întrevederile avute cu persoanele custodiate de CRAP Călărași la data vizitei

a) Informații generale despre CRAP Călărași

Anterior oricărei mențiuni, reamintim că în noiembrie 2018 MNP a efectuat o vizită la CRAP Călărași, în urma căreia au fost emise recomandări prin raportul de vizită întocmit, comunicat instituției vizitate și afișat³ pe site-ul instituției Avocatul Poporului, la secțiunea MNP, nemaifiind necesară o detaliere a aspectelor referitoare la organizarea și funcționarea centrului, locație, zonă administrativă și sector de deținere, care erau neschimbate la data vizitei din 26 noiembrie 2019, cu mențiunea că, potrivit recomandărilor formulate în urma vizitei din 2018.

³ Raport privind vizita din 2018 la CRAP Călărași, disponibil online la adresa: http://avp.ro/rapoarte_mnp/2018/raport_mnp_64_2018.pdf.

În ceea ce privește personalul unității vizitate, la data vizitei erau **vacante 3 funcții de agent**, dintre care una urma să fie ocupată la începutul lunii decembrie 2019, **precum și posturile de medic și asistent medical**, prevăzute în statul de funcții pentru arest. Se cuvine a sublinia că, începând cu data de 1 octombrie 2019 *a fost angajată un agent femeie*.

b) Condiții de cazare

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Călărași funcționează la *demisolul* sediului Poliției Municipiului Călărași, având o **capacitate de 36 de locuri** distribuite în 13 camere de detenție (8 camere cu 2 locuri și 5 camere cu 4 locuri).

Echipa MNP a reținut lipsa fenomenului supraaglomerării. Referitor la acest aspect, conducerea Centrului a afirmat că în cazul în care se confruntă cu acest fenomen, persoanele private de libertate sunt redirecționate către CRAP Ialomița.

La data efectuării vizitei, Centrul custodia un număr de **12 persoane private de libertate**, de sex masculin, **din care o persoană era minoră**, aceasta fiind cazată singură în cameră.

Din analizarea documentelor puse la dispoziția echipei MNP, coroborată cu observațiile directe ale membrilor echipei de vizită, a reieșit că la momentul efectuării vizitei nu erau reținute/arestate persoane de sex feminin, persoane cu cetățenie străină, persoane consumatoare de substanțe stupefiante.

De asemenea, s-a reținut că, la data vizitei, durata de ședere în arest a persoanele custodiate de Centru era de aproximativ 2 luni.

La momentul efectuării vizitei lipseau 2 persoane din cele 12 persoane custodiate de CRAP, o persoană era la instanță (minorul), iar cealaltă persoană era la București pentru efectuarea unei expertize neuro-psihiatrice.

În ceea ce privește camerele de deținere, acestea erau curate în general, erau dotate cu aer condiționat, butoane de alarmă (funcționale), televizoare conectate la rețeaua de cablu și mobilier compus din paturi metalice suprapuse pe două nivele (câte 1 sau 2 paturi suprapuse), prevăzute cu spațiu de depozitare pentru efecte personale, dulapuri individuale pentru fiecare persoană privată de libertate, cazarmament, mese și scaune.

Camerele de deținere nu erau prevăzute cu grup sanitar propriu (aspect reținut și la vizita anterioară din 2018). Exista amenajat un grup sanitar comun, igienizat în mod corespunzător, dotat cu 3 vase de closet turcesc, 3 cabine de duș cu ușă și un spălător comun. Instalațiile tehnico-sanitare erau funcționale.

Apa rece era furnizată în mod permanent de la rețeaua centralizată, iar apa caldă și agentul termic pentru sezonul rece erau asigurate prin centrala termică proprie din dotarea clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Călărași, în incinta căreia funcționa și Centrul de Reținere și Arestare Preventivă.

În ceea ce privește condițiile de cazare au fost reținute ca **deficiențe**:

- **accesul la lumina zilei era foarte limitat sau inexistent** (ferestrele fiind de dimensiuni reduse și obturate de o altă clădire), **iluminarea artificială era slabă, iar aerisirea era în mod vădit insuficientă, cu precădere în cele 8 camere de 2 locuri (Camerele 1- 8).**

- de asemenea, **cele 8 camere de 2 locuri (Camerele 1- 8) erau și foarte înguste, practic spațiul dintre pat și perete permitea trecerea cu mare dificultate a persoanelor arestate/reținute.** Camerele aveau o formă dreptunghiulară, iar ansamblul de paturi suprapuse (1x2paturi) era așezat pe lungimea camerei, lipit de unul din pereți, astfel încât distanța dintre pat și celălalt perete era de cca. o lungime de braț – aspect constat direct și nemijlocit (*ex propriis sensibus*) de echipa MNP, prin vizualizarea camerei.

- dintre cele 8 camere de 2 locuri, **Camera 1, în care erau cazați minorii, era cea mai întunecoasă, inclusiv în timpul zilei, și neaerisită, se simțea un miros foarte urât,** aceasta având o fereastră de dimensiuni foarte reduse și situată la partea superioară a peretelui (mai aproape de tavan).

În consecință, echipa MNP consideră că ar trebui schimbată destinația acestor camere (spre ex., bibliotecă, magazii pentru păstrarea bunurilor personale), **în sensul de a nu mai fi folosită la cazarea persoanelor private de libertate, cu atât mai mult când acestea sunt minore.**

- în unele camere de deținere și pe holul dintre acestea au fost observate **tencuiala deteriorată și igrasie, pereți murdari, urme de umezeală,** acestea necesitând efectuarea unor lucrări de reparații și igienizare (spre ex.: **Camerele 1, 3 și 4**).

- **cazarmamentul, mesele și scaunele** din camerele de cazare erau **în stare avansată de uzură.**

- vasele de closet tip turcesc din incinta grupului sanitar comun erau **în stare avansată de uzură.**

Se cuvine a sublinia că, referitor la unele dintre deficiențele constatate, din discuțiile purtate cu conducerea Centrului și documentele prezentate echipei MNP a reieșit că au fost făcute demersuri pentru remedierea acestora la Inspectoratul General al Poliției Române, Direcția Logistică, chiar cu 11 zile anterior vizitei echipei MNP, prin Adresa nr. 1122548/15.11.2019.

c) Asistența medicală

1. Cabinetul și personalul medical

În cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Călărași exista amenajat un cabinet medical, dotat cu mobilier (canapea consultații, birou medic, scaun, dulap pentru păstrarea medicamentelor și documentelor medicale etc.), aparat de urgență cu medicamente și materiale sanitare conform baremului pentru asistența medicală primară, lavoar cu apă curentă și aparatură medicală (tensiometru, stetosop, electrocardiograf, termometre, pulsoximetru etc.).

Asistența medicală pentru persoanele private de libertate custodiate în centru era asigurată de către un medic specialitatea medicină de familie și de 3 asistenți medicali din cadrul Centrului Medical Județean Călărași. La data vizitei, postul de medic și postul de asistent medical prevăzute în statul de funcții pentru arest, erau vacante.

Existau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate custodiate în centru la data vizitei, iar toate consultațiile medicale erau consemnate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații medicale curente. Conform datelor consemnate în acest registru, în anul 2019 au fost acordate persoanelor private de libertate 202 consultații medicale. Tratamentele efectuate erau consemnate în Registrul de distribuire medicamente. Documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate.

La data vizitei, CRAP Călărași deținea Autorizație Sanitară de Funcționare, emisă de Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI).

2. Servicii medicale acordate persoanelor custodiate de CRAP Călărași

Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în arest, conform prevederilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori era necesar. Conform Registrului de introducere C.R.A.P. Călărași, în anul 2019 au fost acordate 284 consultații medicale la introducerea în arest. Din interviurile desfășurate cu persoanele custodiate s-a reținut faptul că au fost consultate de medic la introducerea în arest.

Conform documentelor prezentate, vizita medicală la introducerea în arest cuprindea examenul clinic general, precum și întocmirea și completarea documentelor medicale (fișa medicală, consimțământul informat, nota de constatare a mărcilor traumatice etc.), conform prevederilor legale în vigoare. Au fost verificate toate fișele medicale ale persoanelor private de libertate și s-a constatat modul corect de întocmire și completare a acestora. La fișa medicală exista atașat formularul de consimțământ informat, completat și semnat de către persoana privată de libertate.

Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate prin prezentarea persoanelor private de libertate la Spitalul Județean de Urgență Călărași (existând încheiat un protocol de colaborare în acest sens), Spitalul de Psihiatrie Săpunari sau Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca.

În anul 2019 au fost consemnate mai multe cazuri de prezentare a persoanelor private de libertate la consultații medicale de specialitate (psihiatrie, neurologie, cardiologie etc.). Din examinarea Registrului pentru evidența bolnavilor cronici a reieșit că la data vizitei erau custodiate 3 persoane diagnosticate cu afecțiuni medicale cronice (cardiovasculare, psihice), care primeau tratament permanent recomandat de medici specialiști.

Internările în spital ale persoanelor private de libertate au fost efectuate atât în penitenciare–spital (3 cazuri), cât și în unități medicale din rețeaua Ministerului Sănătății (2 cazuri).

3. Asigurarea tratamentului în cazul unor afecțiuni ale persoanelor arestate/reținute

Persoanele private de libertate custodiate de centru beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit, în baza unei prescripții eliberate de medicul care asigurau asistența medicală sau de alți medici specialiști.

Medicamentele prescrise de medic persoanelor private de libertate erau păstrate la cabinetul medical, în condiții corespunzătoare de siguranță.

La data vizitei, 3 persoane private de libertate primeau tratament medicamentos recomandat de medic, două dintre acestea cu tratament psihotrop. Din verificarea documentelor prezentate echipei MNP de conducerea unității vizitate a reieșit că medicamentele recomandate de medic erau distribuite persoanelor private de libertate numai de către personalul medical, fiind astfel respectate prevederile Procedurii privind activitatea medicală în Centrele de Reținere și Arestare Preventivă PS-01-DM nr. 4273029/25.04.2016, elaborată de Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

4. Asistența medicală a persoanelor private de libertate aflate în refuz de hrană

La data vizitei nu se afla în refuz de hrană nicio persoană privată de libertate. Verificarea Registrului pentru evidența persoanelor aflate în refuz de hrană a relevat că în anul 2019 au fost consemnate 7 situații de declarare a refuzului de hrană.

Din examinarea documentelor medicale a rezultat că asistența medicală a fost asigurată conform prevederilor legale în perioada refuzului de hrană. Persoanele private de libertate au fost informate despre consecințele refuzului alimentației asupra stării de sănătate, au fost monitorizate medical, acestea renunțând la forma de protest în mai puțin de 24 ore.

Totodată, conducerea unității vizitate a precizat, referitor la acest aspect, că, în aceste cazuri a solicitat judecătorului de supraveghere a privării de libertate să discute cu persoanele respective, însă, așa cum s-a menționat anterior, acestea au renunțat foarte repede la forma de protest, înainte de venirea judecătorului.

5. Alimentația persoanelor custodiate de CRAP Călărași

Hrana zilnică a persoanelor custodiate era furnizată de o firmă de profil (catering), conform situației de efective transmisă zilnic de conducerea centrului, existând un contract de prestări servicii încheiat în acest sens.

Centrul avea amenajat un oficiu destinat primirii și distribuirii hranei către persoanele private de libertate. Hrana era distribuit, conform programului, de către personalul de serviciu.

Nu exista o sală de mese în cadrul centrului, persoanele private de libertate servind masa în camerele de cazare, acestea fiind dotate cu mese și scaune.

În ziua vizitei au fost servite la masa de prânz *ciorbă de vacuță și cartofi la tavă cu rozmarin*. **Echipele MNP au verificat hrana destinată prânzului și au constatat că aceasta era slab cantitativ, recomandând conducerii centrului efectuarea demersurilor necesare în vederea îmbunătățirii acestui aspect, ce a fost semnalat și de către persoanele private de libertate în cadrul interviurilor.**

Existau prelevate probe alimentare, păstrate într-un frigider destinat special acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare.

La data vizitei în centru nu erau custodiate persoane care să aibă indicație medicală de regim alimentar, norma de hrană fiind cea comună pentru toate persoanele private de libertate.

d) Aspecte rezultate din întrevederile/discuțiile avute cu persoanele custodiate

În cadrul întrevederilor avute cu persoanele custodiate de Centru, acestea au precizat că *”sunt tratate bine de către personalul angajat”*, declarând că erau mulțumite de condițiile de cazare (spre ex.: temperatura în camere era corespunzătoare, baie cu apă caldă de cel puțin 2 ori pe săptămână, luni și vineri, de obicei, însă au subliniat că se puteau spăla de câte ori doreau, întrucât, apa caldă era furnizată permanent).

Toate persoanele intervievate au evidențiat că au o relație bună (pozitivă) cu cadrele, declarând că nu au formulat plângeri împotriva personalului angajat și că nu au avut loc agresiuni între acestea și personalul angajat. De altfel, pentru evitarea situațiilor conflictuale, personalul angajat a menționat că alocă mai mult timp decât cel planificat audiențelor cu persoanele arestate/reținute.

De asemenea, din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate a reieșit faptul că nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor, aspect confirmat și din verificarea documentelor prezentate echipei de vizită de conducerea centrului, procedura de dezinsecție și deratizare, efectuându-se periodic.

Totodată, persoanele custodiate de Centru au susținut că li se distribuie lunar materiale igienico-sanitare, relevând faptul că unitatea vizitată respecta prevederile legale în vigoare.

În schimb, majoritatea persoanelor reținute/arestate au sesizat echipei MNP că **”mâncarea este bună, dar puțină, în special dimineața și seara”** (aspect dezvoltat pe larg, anterior, în cadrul secțiunii *Alimentația persoanelor custodiate de CRAP Călărași*).

Toate *persoanele custodiate* de Centru au declarat că *sunt scoase la curtea de plimbare zilnic*, pe camere, timp de *o oră*, însă au sesizat echipei MNP că **restul de 23 de ore din durata unei zile stau numai în camerele de deținere**, dacă nu participă la efectuarea actelor de urmărire penală, precizând că singurele activități recreative erau cititul și vizualizarea programelor TV, care se realizau tot în interiorul camerelor de deținere.

În ceea ce privește drepturile fundamentale referitoare la informarea unui terț cu privire la reținerea/arestarea acestora, accesul la avocat și accesul la medic, toate persoanele custodiate de Centru, intervievate, au declarat că acestea erau respectate, precizând că au fost văzute de medic la câteva ore de la arestare, că au fost informate imediat după introducerea în arest în legătură cu drepturile pe care le au, că au avut acces la avocat (ales sau din oficiu) și că au fost aduse înaintea unui judecător.

e) Alte aspecte

La data vizitei nu erau persoane sancționate disciplinar cu izolarea și nici persoane aflate în refuz de hrană. În 2019, până la data vizitei, nu au fost înregistrate decese în unitatea vizitată.

În schimb, au fost înregistrate mai multe acțiuni de *auto-agresiune la aceeași persoană*, care constituie abatere gravă, potrivit art. 82 alin. (1) lit. Ț, coroborat cu art. 100 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, persoana respectivă fiind sancționată cu suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive pe o perioadă de cel mult o lună, conform art. 217 alin. (1) lit. a din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013.

Din verificarea documentelor prezentate echipei MNP, a rezultat că persoana în cauză nu a contestat Hotărârea Comisiei de Disciplină. În plus, la solicitarea unității vizitate, aceasta a beneficiat de asistență psihologică, însă, după un timp, la cererea expresă a persoanei în cauză, formulată în scris, aceasta a renunțat la asistența psihologică.

Conducerea CRAP Călărași a menționat că, în anul 2019, s-a confruntat și cu o tentativă de suicid, prin spânzurare, a unei alte persoane arestate, *viața acesteia din urmă nefiind pusă în pericol, întrucât, personalul angajat a intervenit la timp*. De asemenea, fapta acestei persoane private de libertate constituie abatere gravă, potrivit dispozițiilor legale precitate, persoana respectivă fiind sancționată cu suspendarea dreptului de a primi și cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală sau exercitarea drepturilor la apărare/petiționare, corespondență și asistență medicală, conform art. 217 alin. (1) lit. c din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013.

Analizarea documentelor prezentate echipei MNP a relevat că persoana în cauză nu a contestat Hotărârea Comisiei de Disciplină, aceasta fiind nemulțumită de hotărârea instanței de judecată de arestare preventivă. În plus, *pentru a asigura supravegherea persoanei cu risc de suicid, personalul a fost suplimentat*, din dispoziția șefului IPJ Călărași.

Din discuțiile purtate cu conducerea Centrului, precum și din verificarea documentelor prezentate, a reieșit că unitatea vizitată avea în custodie și o persoană ce prezenta semne de tulburare psihică, aceasta fiind *trimisă către o instituție de specialitate pentru expertiza neuro-psihiatrică, la București, chiar la data vizitei* (persoana își agresase colegul de cameră la curtea de aer, declarând că „a auzit un motor”).

f) Implementarea recomandărilor Avocatului Poporului emise în urma vizitei din 2018

Recomandările Avocatului Poporului referitoare la vizita efectuată în anul 2018 vizau: •condițiile de cazare (iluminat natural, grup sanitar propriu, cazarea în comun a persoanelor custodiate etc.), •actualizarea documentelor de informare afișate în camerele de cazare și la avizier, •formularele tipizate pentru cereri și documentele (procesele verbale) privind luarea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, semnate de persoanele private de libertate, să fie autocopiative, •analizarea posibilității de încheiere a unui protocol de colaborare cu o unitate medicală care să faciliteze accesul persoanelor arestate preventive minori la consultații medicale în specialitatea psihiatrie pediatrică și •respectarea interdicției de a nu se fuma în spațiile închise.

Examinarea răspunsului privind aceste recomandări, comunicat de CRAP Călărași și afișat⁴ pe site-ul instituției Avocatul Poporului, a relevat că unitatea vizitată și-a însușit recomandările Avocatului Poporului.

Constatările echipei MNP la vizita din 2019: **recomandările au fost implementate.** Astfel, din verificarea documentelor prezentate echipei de vizită la solicitarea acesteia și din discuțiile purtate cu persoanele custodiate de Centru s-au reținut următoarele:

a) referitor la recomandarea privind condițiile de cazare:

• au fost făcute demersuri pentru construirea unui arest suprateran, fiind realizate activități de contractare, recepționare și decontare a serviciilor de întocmire a studiului geotehnic și a studiului de fezabilitate; de asemenea, a fost elaborat Planul Urbanistic Zonal, urmând a fi promovată documentația potrivit reglementărilor în vigoare.

Echipele de vizită a reținut că implementarea acestei recomandări nu a fost finalizată, urmând a fi monitorizată în continuare de către de MNP;

b) referitor la recomandarea privind cazarea în comun a persoanelor încarcerate, mai ales minorii și tinerii:

• la data vizitei, în cele mai multe cazuri, persoanele custodiate de Centru erau cazate la comun. Însă, s-a reținut că unele persoane private de libertate, dintre care una minoră (17 ani), erau cazate singure în cameră, motivat de faptul că persoanele cu care fuseseră cazate au fost transferate la Penitenciarul Slobozia chiar în ziua vizitei (dimineața). În ceea ce privește *singurul minor custodiat de Centru la data vizitei*, cazarea acestuia a fost realizată cu respectarea strictă a principiului separării minorilor de persoanele adulte private de libertate, prevăzut de art. 116 din Legea nr. 254/2013, coroborat cu art. 256 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii. Nr. 254/2013 și art. 42 din O. M.A.I. nr. 14/2018;

c) referitor la recomandarea privind actualizarea documentelor de informare afișate în camerele de cazare și la avizier:

⁴ Răspunsul CRAP Călărași la recomandările Avocatului Poporului, afișat și disponibil la adresa: http://avp.ro/rapoarte_mnp/2018/raspunsuri/raspuns64_2018.pdf.

- la data vizitei, toate documentele de informare afișate în camerele de cazare și la avizier erau actualizate, inclusiv Regulamentul de Ordine Interioară era conform Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018, fiind armonizat în acest fel cadrul legislativ⁵ în baza căruia Centrul funcționa (ROI nr. 529.996/27.09.2019), *cu excepția protocoalelor de colaborare încheiate în domeniul protecției drepturilor omului.*

d) referitor la recomandarea ca formularele tipizate pentru cereri și documentele (procese verbale) privind luarea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, semnate de persoanele private de libertate, să fie autocopiative:

- din verificarea aleatorie a dosarelor individuale ale persoanelor custodiate de Centru, precum și din discuțiile purtate cu acestea în cadrul interviurilor, echipa MNP a reținut că persoanele private de libertate primeau la momentul formulării cererilor o *foaie de indigo* pe care o așezau între 2 formulare-tipizate pentru cereri și documente, iar textul scris de acestea se imprima și pe al 2-lea formular tipizat, care rămânea la persoanele private de libertate. Din discuțiile cu personalul angajat a reieșit că cele mai multe persoane arestate nu sunt interesate în a păstra aceste copii.

Totodată, la verificarea aleatorie a dosarelor individuale ale persoanelor custodiate de Centru, membrii echipei de vizită au constatat că erau atașate procese verbale, semnate de persoanele private de libertate – dovezi ale confirmării comunicării locului de deținere și aducerii la cunoștință a drepturilor, obligațiilor, interdicțiilor ș.a.

e) în ceea ce privește recomandarea vizând încheierea unui protocol de colaborare cu o unitate medicală care să faciliteze accesul persoanelor arestate preventive *minori* la consultații medicale în specialitatea psihiatrie pediatrică:

- așa cum s-a relevat și în răspunsul comunicat instituției Avocatul Poporului, la nivelul județului Călărași nu există nici o unitate medicală care să aibă încadrat medic în specialitatea psihiatrie infantilă, controlul de specialitate fiind realizat în unitatea medicală specializată cea mai apropiată, respectiv Spitalul Clinic de Psihiatrie „Profesor Doctor Alexandru Obregia” din București.

⁵ Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, O.M.A.I. nr. 14/18.03.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea locurilor de reținere și arestare preventivă, precum și pentru măsurile necesare pentru siguranța acestora etc.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Călărași

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea demersurilor în vederea **ocupării posturilor vacante**, respectiv 3 funcții de agent, precum și posturile de medic și asistent medical;

2. **Schimbarea destinației celor 8 camere de deținere de 2 locuri - Camerele 1 - 8** (spre ex., bibliotecă, magazii pentru păstrarea bunurilor personale ș.a.), în sensul de a nu mai fi folosite la cazarea persoanelor private de libertate, **cu precădere Camera 1 folosită la cazarea persoanelor private de libertate minore**, având în vedere că accesul la lumina zilei era foarte limitat sau inexistent (ferestrele fiind de dimensiuni reduse și obturate de o altă clădire), iluminarea artificială era slabă, iar aerisirea era în mod vădit insuficientă, precum și faptul că acestea sunt foarte înguste, practic spațiul dintre pat și perete permitea trecerea cu mare dificultate a persoanelor arestate/reținute;

3. Efectuarea lucrărilor de **reparații și igienizare**, atât în **Camerele 1, 3 și 4**, cât și pe holul dintre acestea, ținând cont că la data vizitei tencuiala era deteriorată, pereții murdari, cu urme de igrasie și umezeală;

4. **Achiziționarea de cazarmament** (saltele, perne, lenjerii), **mese și scaune** pentru camerele de deținere, care erau în stare avansată de uzură la data vizitei;

5. Efectuarea demersurilor necesare în vederea **îmbunătățirii hranei** persoanelor private de libertate;

6. Organizarea unor **activități pentru socializare și petrecerea constructivă** a timpului și implicarea persoanelor deținute în astfel de activități, motivat de faptul că aceștia petreceau 23 de ore numai în camere, iar o oră erau scoși la curtea de aer;

7. Actualizarea protocoalelor de colaborare încheiate în domeniul protecției drepturilor omului;

8. Înlocuirea celor 3 vase de closet tip turcesc din incinta grupului sanitar comun, aflate în stare avansată de uzură la momentul efectuării vizitei.

9. Urgentarea continuării demersurilor pentru construirea arestului suprateran.